

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiastica Hymnodia Libri Tres

Secchi, Anacleto

Antverpiæ, 1634

Cap. VIII. De eiusdem silentij violatione aliis modis.

[urn:nbn:de:hbz:1-45942](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:1-45942)

qui frequenter & ordinariè confabulantur, tene-
ri restituere distributiones quasi toras.

*Dei præ-
sentia lo-
quacitatem
continet.*

Ne in posterum hoc vitium loquacitatis in
choro admittatur, consulerem istis, vt diuinam
præsentiam studerent sibi reddere familiarem,
hæc enim sola iufficeret ad componendum ani-
mum & verba vniuscuiusque pfallentis. Si quis
cū Principe suo locuturus, vt verba apta proferat,
satis est quòd ex animo cognoscat se habere Prin-
cipem suum præsentem, qui potest felicem ac in-
felicem reddere. Quantò validior, ad continen-
dam cuiuscumque verbosi lubricitatem, erit præ-
sentia Dei cogitata & impressa, qui potest, si vult,
perdere & saluare; potest, si vult, illicò in gehem-
nam corpus & animam detrudere; potest, si vult,
omnem concedere felicitatem. Huiusmodi san-
cta cogitatione munitus animus religiosus, omni
accedat sanctitate ad Dei sui laudes concinendas
& perfoluendas.

CAPVT VIII.

De eiusdem silentij violatione aliis modis.

TURBATVR aliquando in Templis & choro
silentium aliis modis quàm sermone, nimi-
rum quando strepitus quidam fiunt indecentes,
siue tulli, siue excreatibus, siue sede; qui omnes
inter defectus connumerari debent, & inter rea-
tus contra loci religiositatem computandi: in
quos constat, à Patribus pietate insignibus fuisse
animaduersum edictis & pœnis. Vt ad hanc rem
à nouissimis exordiar, offero quæ in nostra Cle-
ricorum

ricorum Regularium Paulinorum minima Congregatione extant sancita, antiquioribus conformia. Quādo nostris Religiosis præscribitur habitus corporis & modestia seruanda in choro, hæc inter alia cauentur, ne silentiū turbetur: *Excreatus & nasi purgatio necessaria erit quam modestissima, & quantum fieri possit, minimè sonora, tum in oratione mentali, tum in diuinorum recitatione; reseruabitur etiam, si possit, ad id temporis momentum, quo vox quacumque, qua in choro proferatur, minus impediri queat. Cauebunt etiam à quolibet alio strepitus genere, siue in tollendis aut demittendis sedilibus, siue transferendo per subsellia, siue alia quavis ratione.*

Si cui hæc videbuntur minutiora, nouerit, quòd ante nos magna obseruabantur religione ab antiquis Monachis Ægyptum incolentibus, quibus luculentissimum præbens testimonium Cassianus scribit, tanta fuisse apud illos ueneratione silentium tempore precum, vt in illis non spiritum emitteretur, non excreatio obstreperet, non tussis interfonaret, nulli gemitus, nulla suspiria adstantes impeditura promerentur. Si aliquando vel suspirium vel gemitus ex oris claustro effugeret ab aliquo, excusatur à Cassiano, quòd non nisi magno spiritus impellente feruore, qui non potuisset cohiberi, per surreptionem euenisset.

Dignatus est Deus ipse declarare, quantum Templum deceat silentium ab omni strepitu quamuis necessario. Rem magnam dicam, sed veram, à sacra ipsa Historia traditam. Quando extruebatur Salomonis Templum ita res ad fabricam spectantes erant paratæ, vt maximo silentio omnia peragerentur; & licet plura hominum millia

Regula de
Discipl.
chori.
Strepitus
quicumque
à choro ar-
cendus.

Cassianus
l. 2. Instit.
cap. 10.
Ægyptio-
rum Mo-
nachorum
vigilantia
circa stre-
pitus ca-
uendos.

Silentium
mirabile in
Templi Sa-
lomonici
fabrica.

ad

3. Reg. 6.

ad illud conuenirent opus, & ex lapidibus dolatis, & ad artis regulam expolitis, & de lignis quadratis & complanatis opus fieret, nihilominus (ait sacer Textus) nullum ibi strepitum fuisse auditum: *Et malleus, & securis, & omne ferramentum, non sunt audita in domo cum adificaretur.*

Mira profectò res, quæ omnium Doctorum mouit mentem ad quærendum, quò fieri potuerit hoc silentium ab omni malleorum securiumve ictu. Hebræorum Rabbinì, vt ab hac se expediant difficultate, varia confingunt arcana soli Salomoni cognita, creditu tamen difficilia. His omissis tamquam fictitiis & vanis, verior ratio huius silentij tam admirandi ea est, quam communiter tradunt omnes Catholici Expositores, nimirum, quòd tam lapides quàm ligna non solum ad debitas mensuras secta, sed etiam complanata, expolita, & omnino elaborata ad locum fabricæ deferebantur. hinc in Templo nullus ferramentorum ictus auditus est, nimirum ad illarum rerum præparationem. En quanta reuerentia censuit sapientissimus Rex Salomon, à Deo utique edoctus, colendam esse Dei domum, dum pati noluit eos in Templo strepitus, qui ad operis extructionem videntur omnino necessarij, vt cognoscere hinc nobis liceret, maiori diligentia esse cauendum tempore diuinorum à strepitibus qui non videntur necessarij.

*Quies ab
omni stre-
pitu in
Templis
curanda.*

S. Clem.
1.8. Con-
stit. c. 11.

Huiusce silentij ab omni strepitu sicut studiosissimi fuerunt omnes sancti & pij viri, ita varia adhibita sunt in Christiana Religione remedia opportuna. In primitiua nascente Ecclesia deputati erant Diaconi, qui per Templum discurrentes attenderent, ne aut à viris aut à mulieribus strepitus

strepitus nutusve tempore diuinorum fierent. Sanctus Ambrosius solebat eodem tempore monere populum, vt à tussi & ab omni inquietudine temperaret. Ad cuius ritus imitationem vide-
 tur in Ecclesia Mediolanensi hodie vigere illa obseruantia tempore Missæ solemnæ, quando vnus de Clero ante Euangelij lectionem exiens ad populum ex ambone proclamat: *Silentium habete.* post quem alius è choro dicit: *Habete silentium.*

Mediolanensis Ecclesie ritus ad silentium custodiendum.

Idem diuus Ambrosius, tradens Virginibus præcepta ad reuerentiam Deo in Templis exhibendam, descendit etiam ad hoc particulare præceptum de strepitu vitando, vrgens argumenta & exempla ex profanis desumpta. Suggestit primo loco reuerentiam à Barbaris exhibitam Templis Idolorum Sacrificij tempore, describens euentum admirandum cuiusdam pueri, qui potius pati voluit brachij adustionem, quam emittere vocem quæ silentium turbaret. *Illud exemplum* proditur (ait beatus Ambrosius) *Alexandro sacrificante Macedonum Rege, puerulum Barbarum, qui ei lumen accenderet, excepisse ignem brachio, atque adusto corpore mansisse immobilem, nec dolorem prodidisse gemitu, nec tacito pœnam indicasse fletu. Tanta in puero Barbaro fuit disciplina reuerentie, vt naturam vinceret.* Iure miratur sanctus Ambrosius huius silentij & patientiæ eminentiam non in homine graui, sed in puerulo tenero, non in Christiano viro, sed in idololatra, qui neque submissa voce voluerit doloris signum emittere, propter reuerentiam siue Deorum siue Regis Alexandri; cum multi ex Christianis vim sibi non valeant inferre ad cohibendam vel tussim, vel excreatum tempore diuinorum. Inde vr-

D. Ambr. lib. 3. de Virg.

Silentij mira disciplina in Barbaris.

gebat sanctus Ambrosius Virgines suas, vt in Dei ministerio abstinere studerent etiam ab his affectibus quos natura exigere vellet: *Et tu, inquit, in ministerio Dei, virgo, gemitus, excreatus, tusseris, risus abstine.* Abstineremus coram Alexandris, si adessent, cur item coram Deo, quem fide scimus presentem, non abstinemus? Vt deinde validius incitet sanctus Ambrosius animum illarum Virginum, vsurpat quamdam lepidam siue fabulam, siue historiam, quam asserit vulgatam, de ranis quibusdam prope Templum intra paludem viuentibus, quæ à Sacerdote iussæ filere, conticuerunt, ne orantium preces perturbarent. inde concludit: *Silent igitur paludes, non silebunt homines.* Omnia Iura clamant, silentium ab omni strepitu in Domo Dei custodiendum; & violatores illius grauibus suppliciis aliquando puniendos, si vel data opera, vel ex graui incuria strepitum committant.

Audire hoc loco præstat, quanto rigore à principis Patribus, disciplinæ perfectioris studiosis, animaduertebatur in eos, qui culpam aliquam in hoc genere, etiam minimè voluntariam, sed casu committebant. Quidam Lambertus Episcopus, dimisso Episcopatu se ad Monasticam disciplinam tradidit, vt pœnitentiæ operibus se totum committeret absque impedimento. Hic viro egregio, dum ad omnia ceterorum Monachorum studia conueniret, surgenti quadam nocte ad orationem præmaturo tempore, nescio quo casu labi è manibus contigit alterum calceum, qui pavementum feriens quietem Fratrum turbauit, & Abbatem excitauit. Hic statim, non exquirens, quisnam Fratrum fuerit turbator silen-

Fabella de ranis silentibus ad præceptum Sacerdotis.

Stephanus Episcopus Leod. in Vita sancti Lamberti. Silentij casu turbati grauis pœnis exemplum.

tij, edixit: Quisquis ille fuerit, cuius culpa fraternitas turbata est, pro consuetudine nostra, se conferat ad Crucem (Cruce autem erat pœnitentiæ locus sub dio, expositus omni aëris iniuriæ) & frigus tunc erat. Lambertus illicò properauit ad Crucem cilicium tantùm indutus, in nocte gelidissima, & multa glacie ac niue asperrima; nec inde discessit, donec ab Abbate reuocatus fuit. Manè factò, cùm omnes Fratres ad ignem congregati essent, circumspiciens Abbas, nec videns adesse Episcopum, cognouit turbatorem; eum statim à Cruce accersitum inuitat ad ignem, & reuertentem viderunt facie splendida, à quo Abbas veniam petiit, quia ipsum non putasset. at Lambertus respondit: *Nihil in me peccastis, quod ego vobis condonare debeam.* En quanta seueritate minima culpa violati silentij puniebatur etiam extra chorum admissa. Quid factum esset, si de violato silentio ageretur intra Ecclesiam Dei? Viri illi sanctitati studebant & perfectioni virtutum. Sancti tunc erant illi Prælati, qui nimio zelo custodiebant disciplinam Regularem: sancti erant Religiosi, qui promptè pœnas impositas subibant. Sanctus idcirco insignis effectus est ille Lambertus, & meruit paucis post annis martyrij corona insigniri. Ab istis discenda est & reuerentia diuinis rebus adhibenda, & disciplinæ perfectio in vita Regulari obseruanda.

*Perfectio-
nis studio-
si libenter
subeunt
pœnas im-
positas à
Prælato.*